

DOI No: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh1462>

Geliş Tarihi: 05.11.2018

Kabul Tarihi: 02.12.2018

MALATYA MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE BAĞLI OKUL SPOR SALONLARININ ENGELLİ ÖĞRENCİLER AÇISINDAN ERİŞİMİ

Mehmet İLKİM¹ - Mehmet ÖZDEMİR²

Öz

Bu araştırmanın amacı Malatya Battalgazi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul spor salonlarının engelli öğrenciler açısından erişimini değerlendirmektir. Araştırmanın örneklemini Malatya il merkez ilçesi Battalgazi ilçesinde bulunan ve spor salonu olan 20 okul oluşturmuştur. Bu amaçla Malatya Battalgazi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli olan izinler alındıktan sonra spor salonu bulunan okulların tamamına ulaşılmıştır. Okul spor salonlarının erişilebilirlik düzeyleri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının standart ölçülerine göre değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında okul yöneticilerine önceden belirlenmiş olan ve 10 sorudan oluşan görüşme formu sunulmuş, verilen cevaplar istatistiksel olarak kayıt altına alınmıştır. Ayrıca tüm spor salonlarının erişilebilirlik düzeyleri araştırmacı tarafından da gözlem yoluyla tespit edilmiştir. Gözlem yapılırken salonu olan okulların beden eğitimi öğretmenlerinin de bilgisine başvurulmuştur. Verilen cevaplar doğrultusunda okul spor salonlarının 15' inde engelli öğrenciler için rampa bulunurken 5'inde engelli öğrenciler için rampa bulunmamaktadır. Okul spor salonlarının tamamında görme engelli bireylere yönelik yer işaretleri bulunmazken, 20 spor salonunun tamamında ısınma sistemi standartlara uygun bulunmaktadır. Okul spor salonlarının 17 sinde engelli bireylere yönelik tuvalet, duş kabinleri ve soyunma odaları bulunurken sadece 3 okul spor salonunda engelli bireylere yönelik tuvalet, duş kabini ve soyunma odaları bulunmamaktadır.

Sonuç olarak Malatya İli Battalgazi ilçesindeki okul spor salonlarının engelli öğrenciler açısından erişiminin kısmen uygun olduğunu, ancak çoğunluğunun Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının standartlarını taşımadığını söyleyebiliriz.

Anahtar kelimeler: Okul, Spor Salonu, Erişim, Engelli öğrenci,

¹İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

²Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

The Access Of School Sports Halls Under Malatya National Education Directorate Of Malatya Battalgazi District In Terms Of Students With Disabilities

Abstract

The aim of this study is to evaluate the access of school sports halls under Malatya National Education Directorate of Malatya Battalgazi District in terms of students with disabilities. The sample of the study consisted of 20 schools with a sports hall in the Battalgazi district of the province of Malatya. For this purpose, after obtaining the necessary permissions from the Malatya Battalgazi District National Education Directorate, all schools with a sports hall were reached. Accessibility levels of school sports hall were evaluated according to the standard measures of the Ministry of Family and Social Policies. Within the scope of the study, a pre-defined interview form consisting of 10 questions was given to the school administrators and the answers were statistically recorded. In addition, the accessibility levels of all sports halls were determined by the researcher. During the observations, informations of physical education teachers were also taken about the schools which had a sports hall. According to the answers, 15 of the school sports hall have ramps for students with disabilities and 5 of them do not have ramps for students with disabilities. School sports halls do not have any landmarks for visually impaired individuals, while all 20 gyms have heating systems that are compliant with standards. 17 of the school sports hall have toilet, shower cabins and locker rooms for disabled people. On the other hand, only 3 schools in the sports hall do not have a toilet, shower cabin and changing rooms for the disabled.

As a result, we can say that the school with sports halls in the Battalgazi district of Malatya are partially accessible for disabled students, but most of them do not meet the standards of the Ministry of Family and Social Policies.

Keywords: School, Sports hall, Access, Disabled student

Giriş

Engelli öğrenciler özelliklerinden dolayı bir takım ihtiyaçlara sahipler. Bu bakımdan ihtiyaçların tespit edilmesi ve karşılanması toplumsal bir sorumluluktur. Engelli bireylerin spor yapacakları tesislere varmaları ve vardiktan sonra tesislerden sorunsuz bir şekilde yararlanmaları çok önemlidir. Okul spor salonlarının yapımına başlanmadan önce engelli öğrencilerin erişim durumları göz önünde bulundurularak projelendirilmelidir. Engelli bireylerin tüm bireylerle aynı imkânlardan yararlanmaları tesislerin onlar için de tasarlanmış olmasıyla sağlanmış olacaktır (Anonim, 2107).

Malatya Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul Spor Salonlarının Engelli Öğrenciler Açısından Erişimi

Erişilebilirlik (ulaşılabilirlik); toplumdaki tüm bireylerin istedikleri her yere ve her hizmete bağımsız ve güvenli bir şekilde ulaşabilmesi ve bu hizmetlerden kolaylıkla yararlanabilmesidir. 5378 sayılı engelliler ile ilgili kanun kamu kurumlarına ait mevcut resmi binalar, yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları, belediyeler tarafından şehir içinde sunulan toplu taşıma hizmetlerinde erişilebilirliğin sağlanmasının izlenmesi ve düzenlenmesine ilişkin hususları kapsar (Anonim, 2017). Engelli bireylerin engelli olmayan bireylere göre fiziksel, sosyal, ve psikolojik ihtiyaçları daha fazladır. Engelli bireyler genellikle fiziksel aktivite yapacakları mekânlara ulaşımında zorluk çekerler. Bu bakımdan ulaşım konusunda birilerinin desteğine ve spor salonu içerisinde özel tasarlanmış yardımcı aletlere ihtiyaç duyarlar. Ulaşım araçlarına rahat binemedikleri gibi, şehir içinde rahat hareket edemezler, karşıdan karşıya geçmekte güçlük çekerler. Konut ve resmi binalara giriş ve çıkışlarda problemler yaşarlar (Öztürk, 2011). Ülkemizde düzenli olarak spor yapan engelli bireylerin sayısı çok azdır. Engelli bireylerin topluma uyumlarının yanında onlara sosyal kişilik kazandırmak ve ruhsal gelişimlerine katkı sağlanmak çok önemlidir (Bruininks ve ark., 1990, Çakır,2015). Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı Engellilere yönelik hizmetlerin tek elden yürütülmesi amacıyla kurulmuştur (Çınarlı, 1992). Engelli bireylerin topluma uyumlarının daha kolay sağlanması ve bu bireylerin sosyalleşmelerinin önündeki engellerin kalkması için kamusal alandaki tüm hizmetlerden ücretsiz yararlandırılmalıdır. Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü'nün görev ve sorumluluklarından biri de engelli bireylerin spor yapabilmelerini sağlamak ve sporu engelli bireyler arasında yaygınlaştırmaktır. Bu nedenle spor tesislerinin engelli bireylerin kullanımı için uygun hale getirilmesi sağlanmalıdır. Engelli bireylerin sorunsuz bir şekilde spor tesislerinden yararlanması için ilgili kurumlarla iş birliği sağlanmalıdır (Anonim, 2017). Sağlıklı bireyler gibi engelli bireylerin de spor yapmaya ihtiyaçları vardır. Engelli bireylerin bu ihtiyaçlarını karşılamak için onların yeteneklerine ve sportif becerilerine yönelik uzmanlarca oyun ağırlıklı çalışma programları uygulanmaktadır (Eichsteadt, ve ark.,1992, Kızar, 2018). Okul spor salonlarının engelli bireyler açısından erişiminin kolaylaştırılması öncelikle okul yönetimlerinin görevidir. Okul ve spor salonlarının girişinde engelli rampasının bulunması, salon zeminlerinin tehlike arz etmeyecek şekilde olması, salon içerisinde engellilere yönelik işaretlerin olması engelli bireylerin spor salonlarına erişimini kolaylaştıracaktır. Ancak engelli bireyler için yapılmış olan iç ve dış donatıların kullanılabilirliği de önemlidir. Sarı (2005)'nın Selçuk üniversitesi yerleşkesini engelli öğrencilerin erişilebilirliği açısından yapmış olduğu incelemede kampüs alanı içerisinde yön levhaları rampa ve merdivenler olmasına rağmen engelli öğrencilerin bu

donatıları kullanmadığını belirlemiştir (Özdemir ve ark. 2014). Bu kapsamda Malatya Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul spor salonlarının engelli öğrenciler açısından erişilebilirliği ele alınarak incelenmiştir.

Materyal Metot

Araştırmanın örneklemini Malatya İli Battalgazi merkez ilçesinde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul spor salonları oluşturmaktadır. Battalgazi ilçe Milli Eğitim Müdürlüğünden araştırma için gerekli izinler alınarak çalışma yapılacak okullar belirlenmiştir. Bu kapsamda spor salonu bulunan ve beden eğitimi dersi yapılan 20 okulun tamamına ulaşılmıştır. Önceden belirlenmiş 10 sorudan oluşan görüşme formu soruları okul yöneticilerine (10 kişi) sorulurken, Beden eğitimi öğretmenlerine gözlem dâhilinde sorular sorulmuştur. Okul yöneticilerinin ve Beden eğitimi öğretmenlerinin vermiş oldukları cevaplar istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca araştırmacı tarafından okul spor salonlarının tamamı görüşme formundaki sorular paralelinde gözlem yapılarak değerlendirilmiştir. Gözlem kaydı okulların açık olduğu dönemde ve beden eğitimi derslerinin işlendiği saatlerde yapılmıştır. Gözlem yapılırken okulların beden Eğitimi öğretmenlerinden salonlar hakkında bilgiler alınarak, araştırmanın kapsamı okul spor salonları olduğundan sadece spor salonlarının iç mekânı erişim açısından değerlendirmeye alınmıştır. Görüşme formu kapsamında salon içinde engelli öğrencilere yönelik rampa, görme engeli öğrencilere yönelik yer işaretleri, tuvaletler, duş kabinleri havalandırma ve ısı sistemi, özel spor aletlerinin bulunup bulunmadığı gerek görüşme formunda gerekse gözlem yoluyla tespit edilerek kayıt altına alınmıştır. Verilerin çözümlenmesi SPSS 20.0 istatistik paket programında yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen tüm bulgular Tablo 1, Tablo 2, Tablo 3, Tablo 4, Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8, Tablo 9 ve Tablo 10’da detaylı olarak sunulmaktadır.

Tablo 1. Okul Müdürlerinin ‘‘Spor salonunuzun kapıları engelli öğrenciler için uygun mu?’’ Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	20	100,0
Hayır	0	0,0

Malatya Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul Spor Salonlarının Engelli Öğrenciler Açısından Erişimi

Toplam	20	100,0
---------------	-----------	--------------

Tablo 1'e göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin tamamı (%100/n=20) okullarında bulunan spor salonunun engelli öğrenciler için uygun olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 2. Okul Müdürlerinin "Spor Salonunuzun girişinde engelli öğrenciler için rampa var mı?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	14	70,0
Hayır	6	30,0
Toplam	20	100,0

Tablo 2'ye göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin %70 (n=14)'i okullarında bulunan spor salonunun girişinde engelli öğrenciler için rampa bulunduğunu belirtirken; %30,0 (n=6)'u ise engelli öğrenciler için rampa bulunmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 3. Okul Müdürlerinin "Spor salonunun girişinde engelli öğrenciler için merdiven ve rampalarda tutulma küpeşesi var mı?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	14	70,0
Hayır	6	30,0
Toplam	20	100,0

Tablo 3'e göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin %70 (n=14)'i okullarında bulunan spor salonunun girişinde öğrenciler için merdiven ve rampalarda tutulma küpeşesi olduğunu belirtirken; %30,0 (n=6)'u ise öğrenciler için merdiven ve rampalarda tutulma küpeşesi olmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 4. Okul Müdürlerinin ‘Spor salonunuzda görme engelli öğrenciler için yer işareti var mı?’ Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	3	15,0
Hayır	17	85,0
Toplam	20	100,0

Tablo 4’e göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin sadece %15 (n=3)’i okullarında bulunan spor salonunda görme engelli öğrenciler için yer işareti bulunduğunu belirtirken; %85,0 (n=17)’i ise görme engelli öğrenciler için yer işareti bulunmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 5. Okul Müdürlerinin ‘Spor salonunun girişinde engelli öğrenciler için asansör var mı?’ Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	3	15,0
Hayır	17	85,0
Toplam	20	100,0

Tablo 5’e göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin sadece %15 (n=3)’i okullarında bulunan spor salonunun girişinde spor salonunun girişinde engelli öğrenciler için asansör bulunduğunu belirtirken; %85,0 (n=17)’i ise spor salonunun girişinde engelli öğrenciler için asansör bulunmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 6. Okul Müdürlerinin ‘Spor salonunun zemini engelli öğrenciler için uygun mu?’ Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	3	15,0
Hayır	17	85,0
Toplam	20	100,0

Tablo 6’ya göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin sadece %15 (n=3)’i okullarında bulunan spor salonunun zemininin engelli öğrenciler için uygun olduğunu belirtirken; %85,0 (n=17)’i ise spor salonunun zemininin engelli öğrenciler için uygun olmadığını belirtmişlerdir.

Malatya Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul Spor Salonlarının Engelli Öğrenciler Açısından Erişimi

Tablo 7. Okul Müdürlerinin ‘Spor salonunuzda engelli öğrenciler için tehlike arz edecek durumlara karşı önleyici tedbirler aldınız mı?’ Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	7	35,0
Hayır	13	65,0
Toplam	20	100,0

Tablo 7’ye göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin sadece %35 (n=7)’i okullarında bulunan spor salonunda engelli öğrenciler için tehlike arz edecek durumlara karşı önleyici tedbirler alındığını belirtirken; %65,0 (n=13)’i ise engelli öğrenciler için tehlike arz edecek durumlara karşı önleyici tedbirler alınmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 8. Okul Müdürlerinin ‘‘Spor salonunuzda engelli öğrenciler için aydınlatma sistemi uygun mu?’’ Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	15	75,0
Hayır	5	25,0
Toplam	20	100,0

Tablo 8’e göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin %75 (n=15)’i okullarında bulunan spor salonunun aydınlatmasının engelli öğrenciler için uygun olduğunu belirtirken; %25,0 (n=5)’i ise engelli öğrenciler için engelli öğrenciler için uygun olmadığını belirtmişlerdir

Tablo 9. Okul Müdürlerinin ‘‘Spor salonunuzda engelli öğrencilere özgü spor aletleri var mı?’’ Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	9	45,0
Hayır	11	55,5
Toplam	20	100,0

Tablo 9'a göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin %45 (n=9)'i okullarında bulunan spor salonunda engelli öğrencilere özgü spor aletleri bulunduğunu belirtirken; %55,0 (n=11)'i ise engelli öğrencilere özgü spor aletleri bulunmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 10. Okul Müdürlerinin “Spor salonunuzda engelli öğrencilere özgü tuvalet var mı ?” Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	f	%
Evet	13	65,0
Hayır	7	35,0
Toplam	20	100,0

Tablo 10'a göre; araştırmaya katılan okul müdürlerinin %65(n=13)'i okullarında bulunan spor salonunda engelli öğrencilere özgü tuvalet bulunduğunu belirtirken; %35,0(n=7)'i ise engelli öğrencilere özgü tuvalet bulunmadığını belirtmişlerdir.

Tartışma

Çalışmamızda Malatya ili Battalgazi merkez ilçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okulların spor salonlarının engelli öğrenciler açısından erişim durumları incelendi. Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de engelli bireyler toplumun önemli bir bölümünü teşkil etmektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda ülkemizde 8.5 milyon civarında engelli birey olduğu görülmektedir (Yılmaz, 2005). Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin engellerine ve cinsiyetlerine bakmaksızın her yaşta temel hakkı olan eğitim hizmetlerinden yararlanmaları gerekmektedir (Özdemir ve ark. 2018). Engelli öğrencilerin de en az engelli olmayan akranları kadar eğitim programlarından ve spor tesislerinden yararlanma hakları vardır. Günümüzde engelli bireylerin spor tesislerinden yararlanamamalarının önündeki en büyük engel spor tesislerine ulaşamamaları ve mevcut spor tesislerinden yararlanmayı bilememeleridir. Sportif performansın üst seviyede olması malzeme ve teknik araçların önemi büyüktür (Civan ve ark.). Rimmer ve ark (2008) yaptıkları araştırmada engelli bireylerin spor yapamamalarındaki engeller arasında doğal çevre, malzeme eksikliği ve ulaşım problemleri olduğunu belirtmiştir (Özsoy ve ark. 2018). Yaptığımız çalışmada okul spor salonlarının engelli öğrenciler tarafından kullanılmamasının en büyük sebepleri spor salonlarının engelli bireylerin erişimine uygun yapılmaması ve spor aletlerinin yetersiz olmasıdır (Tablo 9). Spor salonlarının girişinde özellikle

Malatya Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul Spor Salonlarının Engelli Öğrenciler Açısından Erişimi

bedensel engelli öğrencilere yönelik rampaların kısmen yetersiz oluşu yine engelli öğrencilerin spor yapmaları önündeki engeller arasında sayılabilir (Tablo 2). Araştırmamızın konusunu teşkil eden bütün okul spor salonlarının giriş kapıları engelli bireylere uygun bulunmaktadır (Tablo 1). Görme engelli bireyler özelliklerinden dolayı yer ve yön işaretleri sayesinde daha rahat ve bağımsız hareket edebilmektedirler. Bu nedenle görme engelli bireylerin kullanacakları spor aletlerinin yerleri sabit olmalı, zorunluluk olmadıkça yerleri değişmemelidir. Yapmış olduğumuz çalışmada okul spor salonlarının %85’inde görme engelli öğrencilere yönelik yer işaretleri bulunmamaktadır (Tablo 4). Okullardan bağımsız yapılmış olan spor salonlarının kapısı güvenlik açısından ya da tesisin projesinden dolayı zeminden daha yüksek bir yerde bulunmaktadır. Çakır (2015) ‘Engelsiz Şehir Kavramı Açısından Malatya’ adlı çalışmasında kamu binalarının engelli bireyler açısından erişimini incelemiş ve sonuç olarak birçok bina ve hizmet alanının engelli bireylerin erişimine uygun olmadığını tespit etmiştir. Yapmış olduğumuz çalışmada da birçok spor salonlarının girişinde rampa olmaması engelli öğrencilerin spor salonlarına erişimini zorlaştırmaktadır (Tablo 2,3). Bu bakımdan çalışmamızın sonuçları Çakır’ın çalışmasıyla benzerlik göstermektedir (Sarı, 2005). Bedensel engelli bireylerin spor salonlarına erişimlerinin daha rahat olması için asansör veya uygun rampanın standart ölçülere uygun bulunması gerekmektedir. Engelli bireylerin kullanacakları asansörün kabin içi ölçüleri en az 100/140 cm olmalıdır (Öztürk, 2011).Yapmış olduğumuz araştırmada okul spor salonlarının %85’inde asansörlerin engelli bireylere uygun olmadığı belirlenmiştir (Tablo 5). Yapmış olduğumuz çalışmada spor salonları zeminlerinin % 85’inin engelli bireylere uygun tespit edilmiştir (Tablo 6). Kızar (2018) yapmış olduğu doktora tezinde spor yapılan ortamlarda engelli bireyler için bay ve bayan tuvaletlerinin erişiminin kolay olmasını, pisuar ve alafranga çeşitlerinin artırılmasını önermiştir (Rimmer ve Rowland, 2008). Yapmış olduğumuz çalışmada çalışmamıza dahil ettiğimiz salonların % 65’inde engelli öğrencilere yönelik tuvaletler bulunurken % 35’inde engelli öğrencilere yönelik tuvalet bulunmamaktadır (Tablo 10). Çalışmamıza dahil olan okulların % 35’i engelli öğrenciler için tehlike arz edecek durumlara karşı önlem alınırken % 85’ind ki okullarda herhangi önlem alınmamıştır (Tablo 7). Yapmış olduğumuz çalışmada okul spor salonlarının % 75’inde aydınlatma sorunu yokken, % 25’inde aydınlatma sorunu yaşanmaktadır (Tablo 8).

Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak Malatya İli Battalgazi merkez İlçesindeki okul spor salonlarının engelli öğrenciler açısından erişiminin kısmen uygun olduğunu söyleyebiliriz. Okul yöneticileriyle yapılan görüşme ve yapılan gözlem sonucunda engelli öğrencilerin spor salonlarından daha iyi yararlanmaları için aşağıda sıralanan öneriler dikkate alınmalıdır.

- Engelli öğrencilerin de engelli olmayan akranları kadar kamu hizmetlerinden ve sosyal tesislerden yararlanma hakları vardır. Bu hakların sağlanması için toplumsal bilinç oluşturulmalıdır.
- Spor salonlarının ilk planlanması yapılırken engelli öğrenciler göz önünde bulundurulmalıdır.
- İhtiyaç dahilinde spor salonunun girişinde en uygun yere rampa yapılmalıdır, rampanın genişliği ve küpeşterlerin boyu standartlara uygun olmalıdır.
- Salonların kapıları engelli öğrencilerin erişimi için uygun genişlikte olmalıdır.
- Tüm engel guruplarının kullanımına uygun soyunma odaları, duş kabinleri ve tuvaletler bulunmalıdır.
- Salonların ısınma ve aydınlatma sistemi standartlara uygun olmalı ve bakımları düzenli aralıklarla yapılmalıdır.
- Spor salonlarının zemini sert ve kaygan olmamalı, tehlike arz edecek durumlar dikkate alınmalıdır.
- Salon içerisinde engelli bireyler için tehlike arz edecek malzeme bulundurulmamalıdır. Malzemeler beden eğitimi öğretmenlerinin kontrolünde olmalıdır.
- Spor aletlerinin engelli öğrencilerin de kullanımına uygun olması gerekir.
- Spor salonlarının dışında ve içinde görme engelli öğrencilere yönelik yer ve yön işaretlerinin olması gerekir.
- Beden eğitimi öğretmenleri engelli öğrencilerin spor yamaları hususunda daha duyarlı olmalıdır.
- Okul yönetimleri engelli öğrencilerin spor tesislerinden yüksek düzeyde yararlanmaları için tedbirler almalı, gerektiğinde öğrenci velileriyle işbirliği içinde olmalıdır.
- Öğrenci velileri engelli çocuklarını spor yapmaları konusunda teşvik etmelidir, gerektiğinde yerel yönetimlerden destek almalıdır.
- Gençlik Hizmetleri İl Müdürlükleri engelli bireylerin spor yapacakları ortamları hazırlamalı ve bu ortamların erişimi kolay olmalıdır.

Malatya Milli Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Okul Spor Salonlarının Engelli Öğrenciler Açısından Erişimi

- Yerel basın engelli bireyler ile ilgili farkındalık haberleri yapmalı, engelli bireylere yönelik sportif aktiviteleri desteklemelidir.

KAYNAKÇA

Anonim,(2017) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları, Yayın No: 01, Başak matbaacılık, Ankara

Anonim,(2017) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Sicil Lisans Bilgi Sistemi, <http://www.gsgm.gov.tr> / Erişim tarihi: 25.12.2017

Bruininks RH And Chvat M.(1990). Research On The Motor Proficiency Of Persons With Mental Retardation. Psychomotor Therapy And Adapted Physical Activity. Ed: Coppenolle HV, Simons J. In Better Movement Proceeding Of The 2nd International Symposium, Belgium.s. 43-69

Civan, A., Özdemir, İ., Taş, İ., & Çelik, A. (2012). Bedensel engelli ve engelli olmayan tenis sporcularının durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 83-87.

Çakır S., G.(2015), Engelsiz Şehir Kavramı Açısından Malatya, Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 22 (1), s.139-157

Çınarlı S., Ersöz G.,(2008), Federasyonlarının Özerkleşme Sürecinde Yaptıkları Uygulamaların Amatör Sporlara Etkileri Üzerine Bir inceleme, Ege Üniversitesi, Performans Dergisi, Spor ,14,s. 41-47

Eichsteadt, C.B.,&Lavay, B.W. (1992), Physical activity for individuals with mental retardation campaign. Human Kinetics Books, s.411

Kızar, O.,(2018), Türkiye'deki Spor Tesislerinin engelliler İçin yeterlilik düzeylerinin kullanıcılar açısından Araştırılması, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Elazığ

Özdemir M, Kaldırmacı M. İlkım M.Dinçer N. Mızrak O.(2014), 8 hafta süren fiziksel egzersizin 11-14 yaş aralığındaki downsendromlu özel öğretim öğrencilerinin reaksiyon zamanları üzerine etkisi, Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 16,(4),s.9-17

Özdemir M., İlkım M., Tanır H.,(2018), The Effect Of Physical Activity On Social Adaptation And Skills Development In Mentally Disabled Individuals, European Journal of Physical Education and Sport Science, 4,(1), s.64-71

Özsoy, Y.,Özyürek,M., Eripek, S(1988), Özel Eğitime Giriş, Çağ Matbası, Ankara

Öztürk M.(2011) Türkiye’de Engelli Gerçeği,MÜSİAD Cep Kitapları: 30, s.9

Rimmer JH, Rowland JL.(2008) Physical activity for you thwith disabilities: a critical need in an under served population. Develop mental Neuro rehabilitation, 11 (2), s.141-148

Sarı, H.,(2005). Selçuk Üniversitesinde Öğrenim Gören Bedensel Engelli ve Görme Engelli Öğrencilerin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözümüne Yönelik Çağdaş Öneriler. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 13, s. 335-356

Yılmaz, B.(2005). Bedensel Engelli Çocukların Temel Eğitim Okullarında Eğitim Alabilmesi İçin Gereken Mimari Düzenlemeler. Selçuk Üniversitesi Mühendislik, Bilim Ve Teknoloji Dergisi, 20(.3): s.73-84,